

Sosnowiec, 20.08.2023

mgr Michał Kochan
Akademia Wychowania Fizycznego
im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

dr hab. n. o zdrowiu Andrzej Knapik, prof. SUM
Zakład Adaptowanej Aktywności Fizycznej i Sportu
Wydział Nauk o Zdrowiu w Katowicach
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

**Odpowiedź na recenzję rozprawy doktorskiej
pt. „Ocena zależności pomiędzy sztywnością mięśni w obrębie kończyn dolnych,
a stabilnością dynamiczną stawu kolanowego u dorosłych o zróżnicowanym poziomie
aktywności fizycznej”**

Szanowny Panie Profesorze,

serdecznie dziękuję za wnikliwą analizę i ocenę przygotowanej przeze mnie rozprawy doktorskiej. Jest mi niezmiernie miło, że praca spotkała się z pozytywną opinią. Chciałbym podziękować również za wszelkie merytoryczne sugestie zawarte w recenzji – z całą pewnością będę starał się z nich czerpać na kolejnych etapach rozwoju naukowego.

Przechodząc do uwag zamieszczonych w recenzji, jeśli chodzi o nieprawidłowe zastosowanie niektórych pojęć, jak „grupa badawcza”, „ilość”, „wzrost” itp., czy też nieadekwatny dobór słownictwa, stanowi to oczywiście niedopatrzenie z mojej strony. Mimo wielokrotnego sprawdzania rozprawy pod kątem językowym, przy tej obszerności pracy, nie udało się uniknąć kilku błędów.

Jak słusznie zauważył Recenzent, akapit poprzedzający główne cele pracy miał za zadanie sumarycznie przedstawić przesłanki uzasadniające podjęcie badań, co wynikało z wielowątkowości zagadnień poruszanych we wstępie. Sformułowanie głównego celu pracy w formie zdania wielokrotnie złożonego wynikało z faktu, że cel ten w skondensowanej wersji widnieje w samym tytule dysertacji, dlatego też w dedykowanym rozdziale pozwoliłem sobie na jego szczegółowe rozbudowanie. Uwagi dotyczące kolejności i brzmienia pytań badawczych

uważam za bardzo trafne, z pewnością będę starał się je uwzględnić podczas przygotowywania publikacji z przeprowadzonych badań. Pragnę zwrócić jednak uwagę, że w związku z poznawczym charakterem rozprawy i próbą poszukiwania w niej dowodów na istnienie zależności na linii sztywność – stabilność (dynamiczna) – aktywność fizyczna, sformułowanie pytań rozpoczynających się od „czy” wydaje się zasadne.

Rekrutacja do projektu prowadzona była wśród studentów Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach, a czas realizacji badań przypadł na lata 2020-2022. Okres ten znacznie wydłużył się względem pierwotnych założeń, a sam harmonogram prowadzenia pomiarów był wielokrotnie modyfikowany z uwagi na utrudnienia wynikające z trwającej wówczas pandemii COVID-19. Wszystkie perturbacje oraz natłok innych danych prawdopodobnie spowodowały, że zapomniałem o zamieszczeniu tych informacji w rozdziale 3. Materiał i metody – zostanie to skorygowane podczas przygotowywania publikacji. Zdaję sobie również sprawę z niektórych ograniczeń dotyczących doboru badanych oraz ich charakterystyki, co zostało wypunktowane w podrozdziale 5.7. Limitacje oraz dalsze perspektywy. Jak słusznie domyślił się recenzent, nie dysponowałem analizatorem składu masy ciała, dlatego też jedno z kryteriów włączenia oparłem o populacyjną zależność między wskaźnikiem BMI, a poziomem tkanki tłuszczowej, z odesłaniem do źródła bibliograficznego, które potwierdza wysoki poziom korelacji tych zmiennych w badanej grupie wiekowej. W odniesieniu do uwagi Recenzenta, zastanawiam się nad słusznością sklasyfikowania osób o wysokim poziomie aktywności fizycznej jako osób intensywnie trenujących. Nie zmienia to faktu, że właściwa rekrutacja do badań z pewnością jest wielkim wyzwaniem, dlatego też jeszcze raz dziękuję za celne uwagi i sugestie dotyczące tegoż rozdziału dysertacji – będę starał się je uwzględnić w dalszej działalności naukowej.

Odnosnie wyników, kolejność ich prezentacji determinowana była przez kolejność postawionych pytań badawczych – poszczególne podrozdziały przedstawiają dane pozwalające odpowiedzieć kolejno na zadane pytania, co w moim odczuciu sprzyja większej przejrzystości dysertacji. Brak legend wynika z kolei z obszerności niektórych tabel, które z trudem było zmieścić w obrębie jednej strony. Dlatego też paradoksalnie z myślą o zachowaniu czytelności i graficznej spójności pracy zdecydowałem się na objaśnienie skrótów zawartych w tabelach wyłącznie w „wykazie skrótów”.

Mam świadomość, że wywołany w recenzji akapit ze str. 43 tegoż rozdziału nosi znamiona dyskusji. Z uwagi na rozległość prezentowanych danych uznałem jednak za zasadne zamieszczenie krótkich wskazówek celem ułatwienia czytelnikowi interpretacji wyników już na początkowym etapie.

Jeśli chodzi o nieprzedstawienie wyników z uwzględnieniem podziału na płeć, to zdaję sobie sprawę, że taka analiza stanowiłaby dużą wartość w kontekście podejmowanej tematyki. Jej brak wynikał ze zbyt małej finalnej liczebności grup, która nie pozwoliłaby na wyciągnięcie rzetelnych oraz jednoznacznych wniosków. Na sytuację tą złożyły się dosyć mocno zawężone kryteria włączenia, a także utrudniony dodatkowy nabór uczestników ze względu na prowadzenie badań w trakcie trwania stanu epidemii COVID-19. Argumentację tą podnoszę w podrozdziale 5.7. dyskusji, przedstawiającym limitacje pracy.

Cieszę się, że Recenzent docenił sposób prezentacji mocy korelacji przy użyciu kolorowego tła. Istotne różnice również zostały wyróżnione, tym razem symbolem „gwiazdki”. Zgodzę się z sugestią, że zastosowanie np. kolorowej czcionki byłoby bardziej wyraziste.

Przechodząc do uwag dotyczących dyskusji, w związku z tym, że przemyślenia na temat źródła różnic w wielkościach współczynników korelacji pomiędzy badanymi grupami, o których mowa w podrozdziale 5.1., wkraczają w tematykę przypuszczalnych strategii stabilizacyjnych, wątek ten kontynuowany jest w dedykowanym owym strategiom podrozdziale 5.4.

Spostrzeżenia zaprezentowane z kolei w rozdziale 5.2. dotyczące „spalania” prób wynikają wyłącznie z empirycznych doświadczeń badaczy.

Względem uwag tyjących się podrozdziału 5.3., mogę jedynie potwierdzić słuszność interpretacji Recenzenta – faktycznie kierowałem się chęcią znalezienia uniwersalnego modelu relacji: aktywność – sztywność – stabilność (dynamiczna). Zgadza się, że dobór słownictwa w przytoczonym w recenzji fragmencie akapitu mógłby być bardziej adekwatny.

Na zakończenie chciałbym jeszcze raz podziękować za pozytywną ocenę mojej rozprawy doktorskiej, wnikliwą jej analizę oraz poświęcony czas.

Z wyrazami szacunku,

Michał Kochan